

ULAKBİM'DE TARANAN DERGİLERDE SINIF YÖNETİMİ ALANINDA YAYINLANMIŞ MAKALELERE İLİŞKİN BİR FARKINDALIK ÇALIŞMASI

Sibel GÜVEN

(Yrd. Doç.Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, E-mail:s_guven@comu.edu.tr)

Ozan CEYLAN

(MEB Sınıf Öğretmeni, E-mail: ozanceylan@hotmail.com)

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 2009-2016 yılları arasında Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)'de taranan Sınıf Yönetimi hakkında yazılan makalelerin incelenmesidir. Bu çalışmada okulöncesinden yükseköğretim düzeylerine kadar yazılmış olan 62 makaleye ulaşılmıştır. Araştırmada; sınıf yönetimi alanında hazırlanmış ULAKBİM' de taranan dergilerde 2009 yılından günümüze dek yayımlanmış olan makaleler, doküman incelemesi yöntemi ile analiz edilmiştir. Kullanılan analiz yöntemi, belirli bir konuda, birbirinden bağımsız olarak yapılmış olan birden fazla çalışmanın sonuçlarını birleştirerek elde edilen araştırma bulgularının istatistiksel analizini yapma yöntemi olarak tarif edilmektedir. Bulgular frekans ve yüzdelere tablolar halinde ortaya konmuştur. Araştırma sonuçlarına göre; en fazla sayıda makale 2014 yılında yayımlanmıştır. Electronic Turkish Studies ve Hacettepe University Journal of Education dergilerinde diğer dergilere göre daha fazla sayıda makale yayımlanmıştır. Makaleler araştırma konularına göre, sınıf yönetimine dair öğretmen görüşleri ve algıları ile istenmeyen davranışlar konularında yoğunlaşmaktadır. Örneklem düzeyine göre daha çok ilköğretim kademesindeki öğretmen ve öğrencilerle ve öğretmen adayları ile çalışıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf yönetimi, ULAKBİM, doküman analizi

AN AWARENESS STUDY ON ARTICLES PUBLISHED ABOUT CLASSROOM MANAGEMENT SCANNED IN ULAKBİM

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the articles scanned and published in the context of Classroom Management and classroom management related subjects at ULAKBİM (the National Academic Network and Information Center) between 2009 and 2016. For this purpose, 62 articles

scanned in ULAKBİM have been reached. In this study, the articles in refereed journals scanned at ULAKBİM which were prepared and published in the field of classroom management between 2009 - 2016 were analyzed in documentary method. The findings are depicted through frequency and percentage tables. According to the results of the research; the largest number of articles published in the Electronic Turkish Studies and Hacettepe University Journal of Education journals and more articles were published on classroom management than other journals in 2014. Also, when the articles were examined according to the research subjects, it was observed that teacher opinions, perceptions and unwanted behaviors about classroom management were concentrated on the articles, and in relation to the sample rank, studies were carried out together with mostly teachers, student and teacher candidates working on the primary education level.

Kay words: Classroom management, ULAKBİM, Document analysis

I. GİRİŞ

Eğitim kurumlarının globalleşen dünyanın baş döndürücü değişimi karşısında bu değişime uygun bir gelişim hızı yakalaması adına önemli yapı ve norm değişikliğini üstlenmesi gerekmektedir (Çağlar, 2010). Bu da ancak yetiştirilmek istenen insan profili belirlemek, eğitim politikaları ile birlikte değerlendirerek onu yetiştirmekten geçmektedir (Aydın, 2010). Ülkeler gereksinim duydukları insan kaynağını milli eğitim sistemi bir bütün olarak ele alındığında ilköğretimden başlayan bir süreçle okullar yolu ile sağlamaya çalışmakta okullar ise bu yaklaşım içinde eğitim politikalarının hayata geçirmeye çalışan en önemli birim olarak karşımıza çıkmaktadır (Tezci, 2015). Böylece her eğitim sisteminin ulaşmayı belirlediği amaçları bulunmakta ve bu amaçlar okulların amaçlarını gerçekleştirmesi ile mümkün olmaktadır. Okul eğitim örgütünün toplum üyeleri ile bir araya getirildiği yer olarak tanımlanırsa, sınıflar da davranışlarında değişiklik yapılacak bireylerle yüz yüze gelinecek yer olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü eğitim amaçlarının bireyler üzerinde değişiklikler olarak somutlaştığı yerler sınıflardır (Toprakçı, 2008). Söz konusu eğitimin gerçekleştirmek istediği amaçlar olduğunda yönetim olgusu üzerine de durmak gereklidir. Çünkü eğitimin en iyi şekilde yönetilmesi okulun yönetilmesine okulun da yönetilmesi en küçük birim olan sınıfın en iyi şekilde yönetilmesi ile mümkün olmaktadır. Eğitim yönetiminin temelinde sınıf yönetimi yer alır. Sınıf yönetiminde gösterilen başarı, eğitim yönetiminin kalitesini belirler (Öksüz ve diğerleri, 2011).

Sınıf yönetimi, 1980'li yıllarda, eğitim bilimleri alanında gelişme gösteren bir bilim dalıdır. Ülkemizde sınıf yönetimi açısından dönüm noktası ise, 1997 yılında eğitim fakültelerinin YÖK tarafından yeniden yapılandırılmaları çerçevesinde ders programlarında yaptıkları değişiklik kapsamında Sınıf Yönetimi adı altında bir ders konulması ile gerçekleşmiştir (Baysal ve Ada, 2015). 1997 yılına kadar sınıf yönetimi ile ilgili konular diğer derslerin içinde işlenirken, yapılan değişiklikten sonra ayrı bir ders olarak ele alınmaya başlanmıştır. Bir amacı gerçekleştirmek için madde ve insan kaynaklarını eşgüdümleyerek eyleme geçme süreci olan yönetim, sınıf açısından düşünüldüğünde, sınıftaki insan kaynakları olan öğrenciler ve madde kaynakları olan araç-gerecin sınıfın amaçları doğrultusunda harekete olarak tanımlanabilir (Demirtaş, 2006, Başar, 2002). Ilgar (2000)'a göre sınıfın iyi bir şekilde yönetilmesi eğitim ve öğretim faaliyetlerinde başarılı olmak için ilk ve en önemli adım olarak kabul edilmektedir.

Nitelikli araştırmaların yapılabilmesi, sınıf yönetimine ilişkin yapılan tüm araştırmaların iyi bilinmesine dayalı olarak gerçekleşebilir. Özellikle süreli yayınların

incelenmesi ve eleştirilmesi araştırılacak konuyla ilgili çalışılması gereken noktaları tespit etmek açısından oldukça önemlidir (Arık ve Türkmen, 2009). Çünkü sınıf yönetimi tüm eğitim kademelerinde gerçekleşmesi gereken bir olgudur ve eğitim sisteminin hangi alanında olursa olsun yapılan tüm değişiklikler ve uygulamalar sınıf yönetiminde de farklı uygulamalar gerektirmektedir. Bu nedenle bu çalışmada, Sınıf Yönetimine ilişkin yapılan çalışmalarla ilgili var olan durumun ortaya konulması adına, 2009-2016 yılları arasında Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)'de taranan Sınıf Yönetimi hakkında yazılan makalelerin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaca bağlı olarak araştırmanın alt amaçları aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- ❖ ULAKBİM'DE taranan makaleler yayımlandığı dergiye göre nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin konulara göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin yayınlandığı yıllara göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin kullanılan yöntem türü bakımından dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin kullanılan ölçme aracı bakımından dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin araştırmaların yapıldığı öğretim kademelerine göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerin katılımcı türüne göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

II. YÖNTEM

2009-2016 yılları arasında Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)'de eğitim bilimleri dergilerinde taranan ve Sınıf Yönetimi hakkında yazılan makalelerin incelenmesi amacı ile gerçekleştirilen bu çalışmada tarama yöntemi kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler, doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Doküman incelemesi, araştırılacak konular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsayan mevcut kayıt ya da belgelerin, veri kaynağı olarak sistemli incelenmesidir. Başarılı bir doküman incelemesinin temel şartı, konuya ilişkin belgelerin bulunması, incelenmesi ve belli durum ya da görüşleri ortaya çıkartacak bir senteze varılabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılabilmesidir (Karasar, 2007, Yıldırım ve Şimşek, 2006). Doküman incelemesinde makalelerin değerlendirilmesi sürecinde aşağıdaki adımlar sırası ile gerçekleştirilmiştir:

1. Dergilerin ULAKBİM'de belirlenmesi
2. Dergilerin incelenerek sınıf yönetimine ilişkin yapılan makalelerin tam metinlerine ulaşılması
3. Araştırmacı tarafından önceden belirlenen temalara ilişkin değerlendirmelerin yapılması
4. Doküman incelemesi ile elde edilen araştırma verilerinin, betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmesi, tablolastırılarak frekans dağılımlarının belirlenmesi.

III. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın amacına dayalı olarak her bir alt amaç için betimsel analiz tekniği ile elde edilmiş verilerin frekans dağılımları tablolaştırılarak sıralanmıştır.

1. ULAKBİM'DE taranan makaleler yayımlandığı dergiye göre nasıl bir farklılık göstermektedir ?

ULAKBİM'DE taranan makalelerin yayımlandığı dergiye göre dağılımları belirlenerek tablo 1'de frekans ve yüzdeleri verilmiştir.

Tablo 1.ULAKBİM'de Taranan Dergilerde Sınıf Yönetimi Hakkında Yazılan Makale Sayısı

Dergi Adı	f	%
Bartın University Journal of Faculty of Education	2	3,2
Bilimname	1	1,6
Buca Faculty of Education Journal	2	3,2
Çağdaş Eğitim Dergisi	1	1,6
Çukurova University Faculty of Education Journal	1	1,6
Dicle University Journal of Ziya Gokalp Education Faculty	1	1,6
Eastern Geographical Review	1	1,6
Education & Science	1	1,6
Educational Administration: Theory & Practice	4	6,5
Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi	1	1,6
E-International Journal of Educational Research	1	1,6
Electronic Journal of Social Sciences	3	4,8
Electronic Turkish Studies	7	11,30
Erzincan University Faculty of Education Journal	2	3,2
Eurasian Journal of Educational Research	1	1,6
Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty	1	1,6
Hacettepe University Journal of Education	5	8,1
Inonu University Journal of the Faculty of Education	2	3,2
International Journal of Instruction	3	4,8
İlköğretim Online	4	6,5
Journal of Academic Studies	1	1,6
Journal of Graduate School of Social Sciences	2	3,2
Journal of Hasan Ali Yücel Faculty of Education	1	1,6
Journal of International Social Research	1	1,6
Journal of Kirsehir Education Faculty	1	1,6
Journal of Theory & Practice in Education	1	1,6
Journal of Values Education	1	1,6
Mersin University Journal of the Faculty of Education	2	3,2
Ondokuzmayıs University Journal of Education	1	1,6
Özel Eğitim Dergisi	1	1,6
Pegem Journal of Education & Instruction	1	1,6
Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry	1	1,6
Turkish Studies	1	1,6
University of Gaziantep Journal of Social Sciences	3	4,8

Tablo 1'den de anlaşılacağı gibi, ULAKBİM'de taranan dergilerde sınıf yönetimine ilişkin yazılan 62 makalenin dağılımına göre, 7 makale ile (%11,3) en fazla makalenin

Electronic Turkish Studies dergisinde yayımlandığı görülmektedir. Bu dergiyi 5 makale ile (% 8,1) Hacettepe University Journal of Education,, 4 makale ile (%6,5) Educational Administration: Theory & Practice, 4 makale ile (%6,5) İlkogretim Online, 3 makale ile (%4,8) Electronic Journal of Social Sciences, 3 makale ile (%4,8) International Journal of Instruction, , 3 makale ile (%4,8) University of Gaziantep Journal of Social Sciences, 2makale ile (%3,2) Bartin University Journal of Faculty of Education, 2 makale ile (%3,2) Buca Faculty of Education Journal, 2 makale ile (%3,2) Erzincan University Faculty of Education Journal, 2 makale ile (%3,2) Inonu University Journal of the Faculty of Education, 2 makale ile (%3,2) Journal of Graduate School of Social Sciences, 2 makale ile (%3,2) Mersin University Journal of the Faculty of Education dergileri izlemektedir. En az makalenin ise 1 makale ile (%1,6) Bilimname, 1 makale ile (%1,6) Çağdaş Eğitim Dergisi, 1 makale ile (%1,6) Çukurova University Faculty of Education Journal, 1 makale ile (%1,6) Dicle University Journal of Ziya Gokalp Education Faculty, 1 makale ile (%1,6) Eastern Geographical Review, 1 makale ile (%1,6) Education & Science, 1 makale ile (%1,6) Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 1 makale ile (%1,6) E-International Journal of Educational Research, 1 makale ile (%1,6) Eurasian Journal of Educational Research, 1 makale ile (%1,6) Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty, 1 makale ile (%1,6) Journal of Academic Studies, 1 makale ile (%1,6) Journal of Hasan Ali Yücel Faculty of Education, 1 makale ile (%1,6) Journal of International Social Research, 1 makale ile (%1,6) Journal of Kirsehir Education Faculty, 1 makale ile (%1,6) Journal of Theory & Practice in Education, 1 makale ile (%1,6) Journal of Values Education, 1 makale ile (%1,6) Ondokuzmayıs University Journal of Education, 1 makale ile (%1,6) Özel Egitim Dergisi, 1 makale ile (%1,6) Pegem Journal of Education & Instruction, 1 makale ile (%1,6) Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry ve 1 makale ile (%1,6) Turkish Studies dergilerinde yayımlandığı belirlenmiştir.

2. ULAKBİM'DE taranan makalelerin konulara göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

ULAKBİM'DE taranan makalelerin konularına göre dağılımları belirlenmiş tablo 2'de frekans ve yüzdeleri ile birlikte verilmiştir.

Tablo 2.Makalelerin Konulara Göre Dağılımları

Konu	f	%
Ahlak Gelişimi	1	1,6
Demokratik Eğilim	1	1,6
E-Öğrenme Sistemlerinin Kullanımı Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar	2	3,2
Görsel Öğrenme	1	1,6
Güç Türleri	1	1,6
İstenmeyen Davranışlar	7	11,3
Meslektaş Koçluğu	1	1,6
Öğrenci Görüşleri	8	12,9
Öğrenci Motivasyonu	3	4,8
Öğretim Programının Boyutları	1	1,6
Öğretmen Algıları	11	17,7
Öğretmen Davranışları	3	4,8
Öğretmen Görüşleri	10	16,1
Öğretmen-Aile İletişimi ve İşbirliği	1	1,6
Sınıf Öğretmenlerinin Rollerini	1	1,6
Sınıf Yöneticisi	1	1,6
Tutum ve İnançlar	8	8,1
Yapılandırmacı Yaklaşımın Etkileri	1	1,6

Tablo 2’de yer alan ULAKBİM’de taranan dergilerde sınıf yönetimi hakkında yazılan 62 makalenin konularının dağılımı incelendiğinde; en fazla incelenen konuların öğretmen algıları (n=11, % 17,7) ve öğretmen görüşleri (n=10, %16,1) olduğu görülmektedir. Bu konuları, öğrenci görüşleri (n=8, %12,9), tutum ve inançlar (n=8, %12,9), istenmeyen davranışlar ve çözüm yolları (n=7, %11,3), öğretmen davranışları (n=3, %4,8), öğrenci motivasyonu (n=3, %4,8), e-öğrenme sistemlerinin kullanımı sürecinde karşılaşılan sorunlar (n=2, %3,2) konuları izlemekte olup, en az incelenen konuların ise yapılandırmacı yaklaşımın etkileri (n=1, %1,6), sınıf yöneticisi (n=1, %1,6), sınıf öğretmenlerinin rollerini (n=1, %1,6), öğretmen-aile iletişimi ve işbirliği (n=1, %1,6), öğretim programının boyutları (n=1, %1,6), meslektaş koçluğu (n=1, %1,6), güç türleri (n=1, %1,6), görsel öğrenme (n=1, %1,6), demokratik eğilim (n=1, %1,6), ahlak gelişimi (n=1, %1,6) olduğu yine tablo 2’de belirtilmiştir.

3. ULAKBİM’DE taranan makalelerin yayınlandığı yıllara göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

ULAKBİM’DE taranan makalelerin yayınlandığı yıllara göre dağılımları belirlenerek tablo 3’de frekans ve yüzdeleri ile verilmiştir.

Tablo 3. ULAKBİM’de Taranan Dergilerde Sınıf Yönetimi Hakkında Yazılan Makalelerin Yayın Yılına Göre Dağılımı

Yıl	f	%
2009	1	1,6
2010	6	9,7
2011	11	17,7
2012	6	9,7
2013	9	14,5
2014	13	21
2015	9	14,5
2016	7	11,3

Tablo 3 incelendiğinde 2009 yılından sonra taranan dergilerde en çok makalenin 2014 (n=13, %21) ve 2011 (n=11, %17,7) yıllarında yayınlandığı görülmüştür. Yıllara göre araştırmaların dağılımı 2013 (n=9, %14,5), 2015 (n=9, %14,5), 2016 (n=7, %11,3), 2010 (n=6, %9,7), 2012 (n=6, %9,7), 2009 (n=1, % 1,6) şeklinde devam etmekte olup, en az çalışmanın yapıldığı yılın 2009 yılı olduğu tespit edilmiştir.

4. ULAKBİM’DE taranan makalelerin kullanılan yöntem türü bakımından dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

Tablo 4’de, ULAKBİM’DE taranan makalelerde kullanılan yöntemler belirlenmiş, araştırmalarda kullanılan yöntem türlerinin dağılımları frekans ve yüzdeleri ile aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.Araştırmalarda Kullanılan Yöntem Türleri

Kullanılan Yöntem Türü	f	%
Nicel	32	51,6
Nitel	24	38,7
Tarama Modeli	3	4,8
Alanyazın Taraması	2	3,2
Karma Model	1	1,6

Tablo 4’te görüldüğü gibi, sınıf yönetimi ile ilgili olarak yapılan araştırmaların 32’si (% 51,6) nicel, 24’ü (% 38,7) nitel, 3’ü (% 4,8) tarama modeli, 2’si (% 3,2) alanyazın taraması, 1’i (% 1,6) karma model kullanılarak tasarlanmıştır. Tablo 4 incelendiğinde, sınıf yönetimi ile ilgili yapılmış olan çalışmalarda araştırma yöntemi bakımından nicel çalışmalara daha çok yer verildiği söylenebilir.

5. ULAKBİM’DE taranan makalelerin kullanılan ölçme aracı bakımından dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

Tablo 5’de, ULAKBİM’DE taranan makalelerde kullanılan ölçme araçları, dağılımları belirlenerek frekans ve yüzdeleri ile birlikte verilmiştir.

Tablo 5. Araştırmalarda Kullanılan Ölçme Aracı

Kullanılan Ölçme Aracı Türü	f
Alanyazın Taraması	3
Deneme Formu	2
Envanter	5
Tarama Modeli	1
Nitel Yöntem	
a) Doküman İncelemesi	1
b) Görüşme Formu	24
c) Gözlem Formu	6
d) İçerik Analizi	1
e) Kişisel Bilgi Formu	3
Nicel Yöntem	
a) Anket	6
b) Ölçek	33
c) Sınıf Yönetimi Bilgi Testi	1

Tablo 5 incelendiğinde, ULAKBİM'DE taranan makalelerde kullanılan ölçme araçlarının türlerinde en çok nicel araştırmalara dayalı olarak ölçeklerin (n=33) kullanıldığı görülmektedir. Nitel araştırmalarda ise görüşme formunun (n=24) daha fazla tercih edildiği yine tablo 5'de gözlenen diğer bir bulgudur. Ayrıca alanyazın taraması (n=3), deneme formu (n=2), envanter (n=5) ve tarama modelinin de ULAKBİM'DE taranan makalelerde (n=1) kullanıldığı yine tablo 5'de belirtilmiştir.

6. ULAKBİM'DE taranan makalelerin katılımcı türüne göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

Tablo 6'da, ULAKBİM'DE taranan makalelerin katılımcı türüne ilişkin nasıl bir farklılık gösterdiği belirlenerek, katılımcı türleri, frekans ve yüzdeleri ile birlikte verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmalarda Yer Alan Katılımcı Özellikleri

Katılımcı Türü	f
Öğrenci	21
Öğretmen	38
İdareci	1
Öğretim Elemanı	3
Veli	2
Müfettiş	1

Tablo 6'da görüldüğü gibi, ULAKBİM'de taranan dergilerde sınıf yönetimi alanında yayımlanan makalelerin katılımcıların özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde en fazla katılımcı türünün öğretmenler (n=38) ve öğrenciler (n=21) olarak belirlendiği, en az sayıda çalışma yapılan katılımcı türünün ise idareciler (n=1) ve müfettişler (n=1) olduğu görülmektedir. Ayrıca veli (n=2) ve öğretim elemanı (n=3) gibi çalışma gruplarından oluşan az sayıda çalışma da bulunduğu yine tablo 6'da görülmektedir.

7. ULAKBİM'DE taranan makalelerin araştırmaların yapıldığı öğretim kademelerine göre dağılımı nasıl bir farklılık göstermektedir?

Tablo 7'de, ULAKBİM'DE taranan makalelerin araştırmaların yapıldığı öğretim kademelerine ilişkin nasıl bir farklılık gösterdiği belirlenmiş, katılımcı türleri, frekans ve yüzdeleri ile birlikte verilmiştir.

Tablo 7. Araştırmaların Yapıldığı Öğretim Kademeleri

Öğretim Kademesi	f
Okulöncesi	5
İlköğretim I. Kademe	21
İlköğretim II. Kademe	15
Ortaöğretim	8
Yükseköğretim	19
Müfettiş	2
Alanyazın Tarama	5
Bilinmeyen	3
Özel Eğitim	1

Tablo 7'ye göre en çok araştırma ilköğretim I. kademe (n=21), yükseköğretim kademesinde (n=19) ve ilköğretim II. kademe (n=15) yapılmıştır. Müfettişlerle (n=2) ve özel eğitim kademesinde (n=1) ise en az sayıda çalışmanın yapıldığı yine tablo 7'de açıkça görülmektedir. Ayrıca hangi öğretim kademesinde çalıştığı belirtilmemiş makaleler de bilinmeyen başlığı adı altında bulgulara dahil edilmiştir.

IV. SONUÇ

Bu araştırma 2009-2016 yılları arasında ULAKBİM'de taranan dergilerde Sınıf Yönetimi hakkında yazılan makalelerin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında ULAKBİM'de taranan dergilerde Sınıf Yönetimi hakkında yazılan 62 makaleye ulaşılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre elde edilen sonuçlar aşağıda sıralanmaktadır:

- ❖ Makaleler incelendiğinde sayıca en çok makalenin 2014 yılında yayımlandığı, 2014 yılından sonra bu konuyla ilgili yayımlanan makale sayısında bir düşüş yaşandığı sonucuna ulaşılmıştır.
- ❖ ULAKBİM'de taranan dergilerde sınıf yönetimine ilişkin yazılan 62 makalenin dağılımına göre, 7 makale ile (%11,3) en fazla makalenin Electronic Turkish Studies dergisinde yayımlandığı görülmüştür.
- ❖ Makalelerin konularının dağılımı incelendiğinde; en fazla incelenen konunun öğretmen algıları (n=11, % 17,7) olduğu görülmüştür.
- ❖ 2009 yılından sonra taranan dergilerde en çok makalenin 2014 (n=13, %21) yılında yayımlandığı görülmüştür.
- ❖ Sınıf yönetimi ile ilgili olarak yapılan araştırmaların çoğunluğunun (% 51,6) nicel araştırma yöntemiyle yapıldığı görülmüştür.
- ❖ ULAKBİM'DE taranan makalelerde kullanılan ölçme araçlarının türlerinde en çok nicel araştırmalara dayalı olarak ölçeklerin (n=33) kullanıldığı görülmüştür.

- ❖ ULAKBİM’de taranan dergilerde sınıf yönetimi alanında yayımlanan makalelerin katılımcıların özelliklerine göre dağılımı incelendiğinde en fazla katılımcı türünün öğretmenler (n=38) olduğu görülmüştür.
- ❖ En çok araştırmanın ilköğretim I. kademedede (n=21) yapıldığı yine araştırma sonuçlarına göre elde edilen diğer bir bulgudur.

V.TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Electronic Turkish Studies, Hacettepe University Journal of Education, Educational Administration: Theory & Practice ve İlköğretim Online dergilerinde diğer dergilere göre daha fazla sayıda makale yayımlanmıştır. Araştırmacılar farklı değişkenleri ele alarak, farklı dergilerde ve farklı yıllarda sınıf yönetimi hakkında yazılmış makaleleri incelemişlerdir. Yapılan bu çalışma sınıf yönetimi alanında yapılmış olan diğer çalışmalarını daha özele indirgeyerek, sınıf yönetiminin farklı alt boyutlarını ele alması ve değerlendirme imkanı vermesi yönünden farklılık göstermektedir.

Araştırma kapsamında sınıf yönetimi hakkındaki yazılan makalelerin konu dağılımları incelendiğinde, konuların genellikle; sınıf yönetimi hakkında öğretmenlerin algıları, öğretmenlerin ve öğrencilerin görüşleri, istenmeyen davranışlar gibi başlıklar altında toplandığı görülmektedir. Şentürk ve Oral (2008)’in yaptığı çalışmada sınıf yönetiminin davranış düzenlemeleri ve insan ilişkileri ele alınmışken, Dirlikli, Sakallı ve Akgün (2015) ise, sınıf yönetimi hakkında yapılmış çalışmalarda genelde sınıfta istenmeyen davranışlar, bunların nedenleri ve çözümüne yönelik kullanılan stratejiler gibi konuların önemi üzerine durmaktadırlar. Bu yüzden Şentürk ve Oral (2008) ile Dirlikli, Sakallı ve Akgün (2015)’ün yaptığı çalışmalar bu çalışmanın sonucunu destekler niteliktedir. İlgar (2007), ilköğretim I. ve II. kademedede görev yapmakta olan öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri algıları ile ilgili olarak yaptığı araştırmasında, öğretmenlerin “eğitim materyallerini ders konularıyla koordineli olarak kullanabilme”, “istenmeyen davranışları kontrol altına almaktan ziyade, öğrencinin zamanını üretici etkinliklere yönlendirebilme”, “öğrencileri ilgi ve yeteneklerine uygun olan etkinliklere yönlendirebilme” ve “ders sırasında istenmeyen davranışla karşılaştığında dersi bölmeden müdahale edebilme” becerileri yönünden kendilerini yetersiz gördükleri sonucunu ortaya koymuştur. Bu yüzden İlgar’ın (2007) araştırması, bu araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Benzer bir araştırma ile Şara, Karadedeli ve Hasanoğlu (2016) sınıf yönetimi ile ilgili çalışılan konuların, istenmeyen davranış ağırlıklı ve sınıf yönetimi becerileri ile ilgili öğretmen algıları üzerine yoğunlaştıklarını ifade etmişlerdir.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak, sınıf yönetimi ile ilgili yapılan makalelerde araştırma desenlerine göre makalelerin dağılımına bakıldığında ise en çok nicel araştırma deseni kullanıldığı görülmüştür. Araştırmaların büyük bir çoğunluğu nicel araştırma türü kullanılarak tamamlanmıştır. Bununla birlikte en çok kullanılan veri toplama aracının ise ölçek ya da anketler olduğu belirlenmiştir. Araştırmalardaki katılımcı türleri incelendiğinde en çok çalışmanın öğretmen ve öğrenci grupları ile yapıldığı tespit edilmiştir. Bu iki grubun eğitim alanında kolay ulaşılabilir olmaları sebebiyle araştırmacılar tarafından tercih edildiği düşünülebilir. Araştırmaların yapıldığı öğretim kademelerine bakıldığında ilköğretim I. ve II. kademe ile yükseköğretim kademesinde en fazla sayıda araştırmanın yapıldığı belirlenmiştir.

Özetle, etkili bir sınıf yönetiminin sağlanması ve bu alanda karşılaşılan problemlerin belirlenmesi ve çözümlenmesi açısından benzer çalışmaların sıklıkla yapılması

önerilmektedir. Bu tür çalışmalar sınıf yönetimi hakkında yapılan çalışmaların bütünlüğünü gözler önüne sermesi açısından önem arz etmektedir.

Sınıf yönetimi ile ilgili olarak yapılmış ve çeşitli kongre veya sempozyumlarda sunulmuş olan bildiriler, lisansüstü tezleri ve hakemli olmayan dergilerde yayımlanan makaleler bu araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur. Bu nedenle, lisansüstü tez analizine ve bildiriye dayalı olarak yapılacak olan yeni çalışmalar, sınıf yönetimi hakkında gerçekleştirilecek araştırmalara yeni bakış açıları sağlayabilir.

Çalışmanın sonuçları ışığında şu öneriler getirilmiştir:

- ❖ Sınıf yönetimi hakkında yapılan araştırmalarda genelde öğretmen algıları, tutum ve inançları, öğretmen ve öğrenci görüşleri ve istenmeyen davranışlar konuları çalışılmıştır. Sınıf yönetiminin diğer boyutlarına da çalışmalarda ağırlık verilmelidir.
- ❖ Yapılan araştırmalar genelde durum tespitine yöneliktir. Çözüme yönelik çalışmaların yapılmasına ağırlık verilmesi yine bu araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak önerilebilir.
- ❖ Sınıf yönetimi konusundaki çalışmalara ışık tutması açısından belli aralıklarla benzer çalışmaların yapılması gereklidir.

KAYNAKÇA

- Arık, R. S. & Türkmen, M. (2009). Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi. Retrieved December, <http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf/488.pdf>.
- Aydın, M. (2010). Eğitim Yönetimi. Ankara: Hatipoğlu Yayınevi.
- Baysal, Z.N. ve Ada, S. (2015) Dünden Bugüne Türk Eğitim Sistemi ve Yapısı, Ankara: PegemA Yayınları.
- Başar, H. (2002). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: PegemA Yayınları.
- Çağlar, Ç. (2009) Yapılandırmacı Yaklaşımına Göre Sınıf Yönetimi (Edt. M. Çelikten, 2. Baskı) Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demirtaş, H. (2006). Sınıf Yönetiminin Temelleri. H. Kıran (Ed.), *Etkili sınıf yönetimi* içinde (s. 1-34). Ankara: Anı.
- Dirlikli, M., Sakallı, F. A., Akgün, L. (2015). Matematik öğretmenlerinin sınıf yönetiminde karşılaştıkları sorunlar. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(5), 36-57.
- Karasar, N. (2007) Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Nobel yayınları
- İlgar, L. (2000). *Eğitim yönetimi-okul yönetimi-sınıf yönetimi*. İstanbul: Beta.
- İlgar, L. (2007). İlköğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Becerileri Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öksüz, Y., Çevik, C., Baba, M., Güven, E. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimine ilişkin algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ondokuzmayıs University Journal of Education*, 30(2), 99-113.
- Şentürk, H. ve Oral, B. (2008). Türkiye’de Sınıf Yönetimi İle İlgili Yapılan Bazı Araştırmaların Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 1-26.
- Şara, P., Karadedeli, İ., Hasanoğlu, G. (2016). Sınıf yönetimi alanında Ulakbim’de taranan makalelerin incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 292-306.
- Tezci, E. (2015) Türkiye’de İlköğretim Politikaları, (Türkiye’de Eğitim Politikaları, edt, A.Gümüüş), Ankara: Nobel Yayınevi
- Toprakçı, E. (2008) *Sınıfa Dayalı Yönetim*, Ankara: PegemA Yayınları, ISBN : 9786050022261 470 s.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (6. baskı) Ankara: Seçkin Yayıncılık